

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

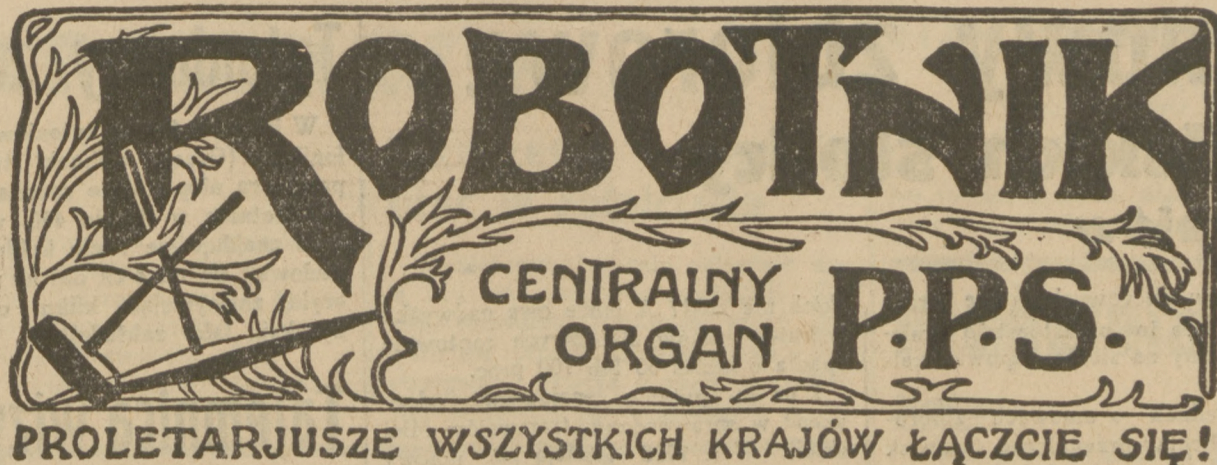
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pdł do 3-ej po południu.

Za swyet rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Vincent Auriol Widoki na przyszłość

Sądzę, że w całej Hiszpanji nastąpi wkrótce masowy przypływ członków związków anarcho-syndykalistycznych do klasowych związków zawodowych i do Partji Socjalistycznej. Masy anarcho-syndykalistów są szczerze i uczciwe. Czy to samo da się powiedzieć o wszystkich ich przywódcach? Masy same zaczynają o tem wątpić. Epizod z ostatnich czasów wzmocnił tę wątpliwość.

Zarząd centrali związków anarcho-syndykalistycznych trzymał się zdaleka od walk, pozostał — otoczony pogardą — w rezerwie. Nie dał znaku życia, gdy mordowano robotników, gdy towarzyszy naszych pakowano do więzienia, gdy sądy wojenne były przy robotcie i ferowały wyroki śmierci, gdy walczone o ułaskawienie, na które godził się Zamora, a któremu część większości rządowej była przeciwna.

Zarząd przemówił tylko jeden raz — dziwny i niepokojący splot wydrzeń — w przededniu powieszenia dwóch skazanych robotników, których nie ułaskawiono, w przededniu terminu, w którym kończył się stan obłędzenia. Wtedy to zarząd ogłosił strajk powszechny. Nie uratowało to nieszczęśliwych skazańców — kat był już w więzieniu — ale obwołanie strajku miało ten skutek, że rząd „w obliczu nowego ruchu”, jak oświadczył Lerroux w parlamencie, i „w obliczu gróźb nowego strajku i poważnych zajęć” — mógł przedłużyć stan obłędzenia o dalszy miesiąc.

Strajk natychmiast przerwano, trwał on 12 godzin.

Te niepokojące manewry wywołały krytykę ze strony mas pracujących, które porzucają beznadziejny bezruch anarchistyczny i przechodzą do czynnego życia politycznego i gospodarczego i jedności organizacyjnej większości klasy robotniczej.

Podczas, gdy Partja nasza pozostaje wielka i silna, partje mieszczańskie rozłamują się i większość parlamentarna wkrótce rozleci się. Partja premiera Lerroux, która liczy dawnych monarchistów, chwilowo pogodzonych z republiką, ale też starych republikanów, jest zagrożona rozłamem. Prawdziwi radykali są przestraszeni planami Akcji Ludowej i rosnącym, a niebezpiecznym autorytetem jej wodza, Gil Roblesa. Nie ukrywają, że pewnego pięknego dnia mogą się znaleźć w potrzasku.

Lerroux zdaje sobie sprawę, że zmierza ku przepaści i że przy obecnym układzie sił polityczno-społecznych w Hiszpanji Partja Socjalistyczna i związki klasowe stanowią niezbędny przeciwwagę organizacyjną monarchistycznym i wszelkiej przegrady znoszącej akcję jezuitów.

Z drugiej strony w obozie prawicy monarchiści stają się coraz zuchwalsi i wzmacniają swój nacisk i swe ataki na Gil Roblesa.

Panuje mniemanie powszechne, że w razie poważnego niebezpieczeństwa dla republiki, Zamora stanie wiernie po stronie republikanów, zwłaszcza radykałów, by obronił twierdzą, zwłaszcza, że żołnierze i policja są za republiką, a duża część wysokich oficerów zachowuje się lojalnie. Armja, obecnie rozdwojona, jest zresztą niezdołna do żadnej inicjatywy.

To rozdwojenie i ta wierność prezydenta dla republiki, ułatwiają ewolucję — przeciw prawicy.

Mój przyjaciel, Fernando de los Rios (b. minister sprawiedliwości) oświadczył mi: „Hiszpanja rozumie, że niebezpieczeństwa kryje w sobie działalność prawicy i przekona się o tem coraz dobitniej. Zwrot będzie

jeszcze silniejszy i pełniejszy, gdy tylko cała prawda o wypadkach w Asturji wyjdzie na światło dzienne.

„Walka socjalistów nabierze znaczenia symbolu i wpłynie decydująco na to, co rozegra się jutro”.

Z tych wszystkich faktów wynika

wniosek, że Partja Socjalistyczna jest największą siłą polityczną, że związki zawodowe są najlepiej zorganizowaną siłą społeczną w kraju, że ideał nasz i bohaterstwo naszych towarzyszy stanowią bezprzykładną siłę moralną.

Francja w przededniu reform politycznych Mowy prezydenta Lebrun i premiera Flandin

W Paryżu odbyła się wczoraj uroczystość 50-lecia istnienia ustawy samorządowej.

Zarówno Prezydent Republiki Lebrun, jak i premier Flandin, poruszyli przy tej sposobności sprawę reformy ustroju politycznego.

Po zawieszeniu wojennej, mówił Prezydent Lebrun, ludzie dobrej woli zadawali sobie pytanie, czy forma rządów, które dotychczas utrzymywały ład między narodami i zabezpieczały postęp i pokój, jest wystarczająca do zapewnienia narodom pomyślności i stałości ich egzystencji. Ludzie ci usiłowali znaleźć formuły bardziej odpowiadające wyjątkowej sytuacji obecnej. Stała się formą autorytatywna i dyktatorska, przy której większość swobód indywidualnych została pogrążona. Francja nie pójdzie za tym przykładem, stojąc przy boku wielkiej demokracji angielskiej. Trzeba mieć zaufanie do siebie samych — mówił prezydent Lebrun. Należy zerwać z psychozą niepokoju. Nie trzeba dawać posłuchu nędznych propagatorom wiadomości fałszywych, trzeba przeciwstawić tej robotcie spo-

kój, rozsadek i zimną krew. Aby leczyć, trzeba chcieć być uleczonym.

Premier Flandin oświadczył, że Rząd chętnie weźmie pod wagę życzenia obywateli i przestuduje razem z komisjami reformy państwa w obu Izbach, różne propozycje, zmierzające do wzmocnienia władzy wykonawczej, w pierwszym rzędzie Rząd wystąpi do parlamentu z wnioskiem, aby w prezydium rady ministrów została skupiona służba łączności informacyjnej, która pozwoli skoordynować decyzje międzyministerjalne. Odpowiednie wnioski parlament winien rozważyć jeszcze przed nowym rokiem. Stałość rządów również winna być zapewniona.

Wszystkie opinie pod tym względem są zgodne, zarówno parlamentu, jak i szerszego społeczeństwa.

Republika nie wyklucza ani autorytetu, ani ciągłości.

Będziemy dążyli — mówił premier — do zaprowadzenia autorytetu i przywrócenia ciągłości rządów. Wszystkie instytucje, jako istoty żywe, rodzą się, starzeją i umierają, ale instytucje po-

Przygrywka do plebiscytu w Saarze Krwawe zaćmie w Saarbruecken

W londyńskich kołach rządowych zaplanowała poważna konsternacja z powodu wypadku, jaki wydarzył się wczoraj w nocy w Saarbrücken.

Jeden z oficerów dobrowornie rekrutowanej dla Zagłębia Saary policji międzynarodowej, Anglik Justice, prowadząc około 3-ciej nad ranem samochód w towarzystwie dwóch innych osób, najeżdżał na bruk i przejechał powracając do domu w towarzystwie swego męża kobietę, p. Steig, raniąc ją w łogę i brzuch.

Grupa osób około 30-tu, jaka zebrała się na miejscu wypadku, zajęła wobec sprawcy katastrofy wrogą postawę. Wobec tego Justice wylegitymował się, jako członek międzynarodowej policji.

Posiedzenie Sejmu

Na jutrzejszym posiedzeniu Sejmu, po za dwoma wnioskami, o których wczoraj pisaliśmy, rozpatrywany będzie rządowy projekt podniesienia podatku od cukru, oraz dodatkowe kredyty na lata 1933/4 i 1934/5.

Posiedzenie Senatu

W nadchodzący czwartek o godz. 16 odbędzie się pierwsze w bieżącej sesji posiedzenie Senatu, na którym zapowiedziane zostaną zmiany w projekcie konstytucyjnej, uchwalonym przez BBWR, w dn. 25 stycznia r. b.

C. K. W.

W środę, dn. 19 b. m., o godz. 5-ej po południu, w lokalu CKW., ul. Warecka 7, odbędzie się posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego.

SEKRETARJAT GENERALNY
C.K.W. P.P.S.

Dla uczczenia pamięci tow. Izy Zielińskiej

Na wieniec i fundusz specjalny imienia Zmarłej, do rozporządzenia Zarządu Głównego T. U. R., złożono:

Od Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela 50 zł.

Od Tow. Klubów Kobiet pracujących 30 zł.

Od Polskiego Związku Mysi Wolnej 25 zł.

**

Warsz. Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. wzywa wszystkie dzielnice do gremjalnego wzięcia udziału w pogrzebie tow. Izy Zielińskiej, który odbędzie się jutro o g. 14 z gmachu Z. Z. K., ul. Czerwonego Krzyża 20.

W.O.K.R. P.P.S.

Czy jesteś stałym czytelnikiem prasy socjalistycznej?

Zgon Izy Zielińskiej

W sobotę wieczorem zmarła w Warszawie, po operacji, tow. IZA ZIELIŃSKA, jedna z najwybitniejszych przed-

stawicielką socjalistycznego ruchu kobiecego w Polsce, zasłużona i wierna działaczka Polskiej Partji Socjalistycznej, działaczka T.U.R., zawsze serdeczna i ofiarna przyjaciółka ruchu młodzieży T. U. R.

Zgon tow. Izy Zielińskiej okryje żałobą nie tylko bardzo licznych Jej przyjaciół, nie tylko wszystkich tych, którzy ją znał i w Polsce i poza jej granicami — ale także całą polską klasę pracującą, cały nasz ruch, który traci z chwilą śmierci Izy Zielińskiej niezmiernie wiele.

Tow. Iza Zielińska była stałą współpracowniczką i zawsze serdeczną przyjaciółką polskiej prasy socjalistycznej. Z tem większym żalem przyłączamy się dzisiaj do żałoby, która znowu dotknęła nasz ruch. Bardzo serdecznie współczujemy nam wszystkim towarzyszy najbliższej rodzinie Zmarłej.

Wyprowadzenie zwłok z domu Z.Z.K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w Warszawie odbędzie się jutro, we wtorek, o g. 2-ej popoł. na cmentarz Powązkowski.

TOWARZYSZKA

IZA ZIELIŃSKA

W-Przewodnicząca Centr. Wydz. Kob. P.P.S. Przewodnicząca Warsz. Wydz. Kob. P. P. S., Członek Centralnego Sądu Partyjnego, Członek Zarządu Głównego T. U. R., R. T. P. D. i wielu innych instytucji społecznych i oświatowych

zmarła dnia 15 grudnia po krótkiej i ciężkiej chorobie

W zmarłej Polska Partja Socjalistyczna i klasa robotnicza polska w kraju i na emigracji traci Nielustrzoną Bojownicę, która Idee Socjalistycznej oddała trud swego ofiarnego życia, Wielkiego i Gorącego Serca, oraz Niezlomnego Charakteru

Cześć Jej Pamięci!

Centralny Wydział Koblec P. P. S
Warszawski Wydział Koblec P. P. S.

Ś. † P.

z GASSOWSKICH

IZA ZIELIŃSKA

wdowa po śp. Józefie Doktorze Medycyny
Radcy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej

Po krótkich cierpieniach zmarła dnia 15 grudnia 1934 roku przeżywszy lat 72

Wyprowadzenie zwłok z Z. Z. K. przy ulicy Czerwonego Krzyża 20 odbędzie się dnia 18 b. m. we wtorek o godzinie 2-ej po południu na cmentarz powązkowski do grobu rodzinnego, o czem zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych o pogrzebie w głębokim smutku

Synowie, Synowe i Wnuk

Iza Zielińska

Członkini założycielka Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Niezlomny charakter, niestrudzona pracowniczka — zmarła dn. 15 b. m.

Wzywamy wszystkich członków Ligi do udziału w pogrzebie.
ZARZĄD LIGI OBRONY PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA.

Zagrożone umowy zbiorowe robotników miejskich stolicy

Zawrotne zyski tramwajów

Na wszelkie żądania przystosowania ceny świadczeń miejskich stolicy do materialnych możliwości jej mieszkańców, a przede wszystkim obniżenia ceny biletów tramwajowych — komisaryczny Zarząd Miasta pozostaje głuchy.

Inspirowana przezeń prasa „sanacyjna”, nie mogąc przeciwstawić temu słusznemu żądaniu żadnych rzeczowych argumentów, stara się przynajmniej odwrócić uwagę od istoty zagadnienia, wznosząc w opinii publicznej, że niepomiarne jest wysokie ceny biletów tramwajowych, jest skutkiem... zbiorowych umów robotniczych, zawartych przez poprzednich zarządców Magistratu Warszawy.

Wielkiem, w opinii komisarycznego Zarządu miasta — muszą być przestępstwem, jeśli nie zbrodnią, owe robotnicze umowy zbiorowe, skoro do odpowiedzialności za ich zawarcie pociągają się już nie tylko Zarząd miasta poprzedni, ale solidarnie wszystkie Zarządy miejskie, poczynając od momentu proklamowania wolnej Warszawy w wolnym Państwie.

„Nie należy winić — pisze inspirowana niewątpliwie prasa „sanacyjna” — obecnego Zarządu miasta za umowy zbiorowe! Nowe władze miejskie — cytujemy za „Gazetą Polską” — objęły dziedzictwo ustabilizowane w ciągu 15 lat ze wszystkimi skutkami zlej gospodarki dyktantów”. Za ich to czasów: „stworzono (!) przyp. Red.) instytucję umów zbiorowych, gwarantujących robotnikom fizycznym trzy-miesięczne wynagrodzenie i rozbudowano nadmiernie ubezpieczenia emerytalne. Obecne władze miejskie stanęły wobec faktów dokonanych”...

Tyle prasa „sanacyjna”. Doprawdy, posadzać zjednoczone kółko i drobniomieszczaństwo, która przez lata całe rządziła Radą Miejską, że „stworzyło” instytucję umów zbiorowych, że tak ni z tego, ni zowego wspaniałomyślnie ustąpiło z placu boju, to naprawdę argument, obliczony na krótką pamięć robotników miejskich Warszawy, albo też przejaw grubej ignorancji w sprawach miejskich.

Walka o prawa robotników miejskich toczy się oddawna. Prowadzona była już przez tramwajarzy za czasów kopcesjonarzystów w 1916 r. i pomimo, że miastem rządził okupant niemiecki, po wielu tygodniach doprowadzona została do zwycięskiego końca; po krótkich kilkodziennych strajkach w 1921 r. wybuch strajku tramwajarzy i obejmuje następnie wszystkich robotników gazowni, wodociągów i kanalizacji, zakładu oczyszczania miasta, rzeźni i innych, i po 7 tygodniach imponującej, zaciekłej, niustępliwiej, solidarnej i wytrwałej walki, kończy się zwycięstwem robotników — zawarciem umowy zbiorowej w przedsiębiorstwach miejskich. O poszanowanie umów zbiorowych toczą się strajki w r. 1930/31, a ostatni — w lecie 1933 r.

A więc umowy zbiorowe nie zostały przez poprzednie zarządy ani „stworzone”, ani wspaniałomyślnie „nadane” lub wybranej Instytucji umów zbiorowych robotników miejskich została wywołana przez Elżbietę Związek Zawodowy pod czerwonymi sztandarami P. P. S.

Bezpodstawnie więc nowi panowie z Placu Teatralnego chcą obarczyć nieprawdziwym „zarzutem” stworzenie in-

stytucji umów zbiorowych dawne zarządy miejskie; za to „przestępstwo” śmiało przyjmujemy na siebie odpowiedzialność.

Mówiąc jednak o umowach zbiorowych, nie chcemy przemilczać nazwisk tych naszych obecnych lub byłych przeciwników politycznych, którzy rozumieli słusność prawa robotnika miejskiego do ludzkich warunków pracy i kulturalnego bytu i do zabezpieczenia na starość kawałka chleba i dachu nad głową. Należał do nich p. Artur Śliwiński, wiceprezes pierwszej polskiej Rady Miejskiej, długoletni wiceprezydent m. Warszawy, w tym charakterze przewodniczący wydziału miejskiego do spraw robotniczych, powołany następnie przez Naczelnika Państwa, Józefa Piłsudskiego, na stanowisko prezesa Rady Ministrów; należeli do nich działacze „sanacyjni” — zmarli wiceprezydenci m. Warszawy dr. Bogucki i senator dr. Biedowski, obadwaj resortowi kierownicy takich przedsiębiorstw, jak wodociągi i kanalizacja, gazownia, zakład oczyszczania miasta, rzeźnia i t. d.; należał do nich organizator tramwajów miejskich i długoletni ich dyrektor, Alfons Kühn, b. minister komunikacji, do dziś dnia członek klubu sejmowego BBWR.

Być może, że ci wszyscy politycy „sanacyjni” co do znajomości spraw gospodarki miejskiej ustępują fachowej wiedzy i doświadczeniu obecnych władz miejskich; być może, że współdziałając w ustabilizowaniu stosunków robotniczych na terenie miasta, działali, jako „dyktanci”.

Jeżeli jednak w sprawach gospodarki miejskiej należeli do „dyktantów”, to należeli do tych, którym czynnik decydujący w państwie — sądzimy miarodajny także dla obecnego Zarządu miasta — powierzał tak wysokie i odpowiedzialne stanowiska, jak np. prezesa Rady Ministrów i ministra komunikacji.

A wiele powodów przemawia za tem, że wówczas, przy rozważaniu kwalifikacji kandydatów na te stanowiska, owa „instytucja zbiorowych umów”, oraz orientacja i takt w załatwianiu spraw robotniczych — obok innych — były położone na szalę zasług tych kandydatów, a nie na szalę win.

A teraz, gdyśmy już ustalili „winnych stworzenia instytucji umów zbiorowych” spróbujmy ustalić, czy rzeczywiście, jak to chce wzmóc opinii publicznej inspirowana przez Zarząd miasta prasa „sanacyjna”, umowy robotników tak obciążają koszt eksploatacji, uniemożliwiają obniżenie cen biletów tramwajowych!!

Doprawdy, chyba jakiś żartowniś podsunął widocznie to twierdzenie. Bo wystarczy przejrzeć sprawozdanie roczne instytucji bezpośrednio podlegającej p. Starzyńskiemu, by stwierdzić całą nicotę i śmieszność tego argumentu:

Sprawozdanie dyrekcji tramwajów Miejskich za r. 1932/33 wykazuje przewyżkę dochodów nad wydatkami eksploatacyjnymi w kwocie 13.873.000 zł. t. z. przewyżkę osiągniętą po potrąceniu wszystkich ale to wszystkich wydatków eksploatacyjnych, a więc i wydatków opartych na umowach zbiorowych i na emeryturach!! Czyżby Zarząd Miasta sprawozdania Tramwajów Miejskich nie znał? A może owa nadwyżka wskutek umów zbiorowych raptownie spadła o jakieś 50 lub 100 proc.

I na to pytanie znajdujemy odpowiedź w sprawozdaniu tramwajów Miejskich. W r. 1925 istnieją już umowy zbiorowe, emerytury, pomoc lekarska, są zapomogi świąteczne, urzędzenia oświatowe, społeczne i kulturalne i wtedy to po potrąceniu tych wszystkich świadczeń, przewyżka dochodów nad wydatkami eksploatacyjnymi wynosi 7.886.000 zł. Dzisiaj, po 10 latach, nie tylko, że nie spadła, lecz niemał podwoiła się, dochodząc blisko do 14 milj. zł.

A więc nie umowy zbiorowe przeskadzają, panie prezydencie, obniżce biletów tramwajowych.

Jeżeli jednak cała prasa sanacyjna wskazuje na umowy zbiorowe, jako na przyczynę wszelkiego zła, to jest tylko wyrazem dążeń obecnych tymczasowych gospodarzy z Placu Teatralnego, którzy konsekwentnie zmierzają do obalenia i zniszczenia zdobyczy robotników miejskich, pod bylejakim pozorem. Przecież nie nadarmo kierownictwo Zarządowi miasta powierzono przedłożenie rady grodzkiej B. B. W. R., organizacji znanej ze swego stosunku do świata pracy.

W — ix.

Tytoniowcy zabarykadowani w fabryce

W jednej z fabryk tytoniowych w Salonikach (Grecja) wybuchł strajk, który przybiera niepokojące rozmiary. Robotnicy w liczbie 400, wśród których znajduje się wiele kobiet, zabarykadowali się od 4-tych dni na terenie fabryki, zatrzymując kilku urzędników dyrekcji, jako zakładników.

Władze policyjne zmobilizowały większe oddziały, które otoczyły teren fabryczny, pragnąc głodem zmusić strajkujących do poddania się. (ATE.) Na znak solidarności w innych fabrykach tytoniowych w Salonikach wybuchły strajki manifestacyjne.

Tajemnica wizyt niemieckich we Francji

Chodzi o swobodę zbrojenia dla Niemiec

Paryski „L'Oeuvre” donosi, iż przed 6 tygodniami odbyło się w Berlinie posiedzenie rady ministrów, na którym prezydent Banku Rzeszy, dr. Schacht, oświadczył Hitlerowi, że brak surowców w Rzeszy stoi na przeszkodzie powiększeniu stanu liczebnego Reichsherry ze 100 tys. na 300 tys. w ciągu półtora roku. Brak dewiz nie pozwala na zakup stali, miedzi, cyny, skór i bawełny. Na posiedzeniu ten Schacht przedstawił plan wykorzystania złomu żelaznego i resztek innych surowców, aby uzupełnić braki. Schacht oświadczył da-

lej, że jeżeli Niemcy będą w dalszym ciągu pozostawać w odosobnieniu dyplomatycznym, nie da się przeprowadzić zwiększenia zbrojeń.

Ten stan rzeczy, jak twierdzi „L'Oeuvre” tłumaczy ostatnie posunięcia niemieckie: podróże Ribbentropa, min. Hassa, von Aschmanera, oraz zaproszenie b. kombatantów niemieckich pod adresem b. kombatantów francuskich. Niemcy zabiegają więc o przyspieszenie rokowań w sprawie legalizacji zbrojeń i powrotu do Genewy.

Bezczelność burżuazji amerykańskiej

W Waszyngtonie sensację wywołało oświadczenie izby handlowej Stanów Zjednoczonych, odmawiające organizacji Town Hall sali w lokalu izby na zebrania publiczne.

Stowarzyszenie Town Hall jest orga-

nizacją społeczną. Wśród kierowniczek tego stowarzyszenia znajdują się m. in. małżonka prezydenta Roosevelta, Brandeis, żona sędziego najwyższego trybunału, żony kilku członków gabinetu, oraz wiele pań, zajmujących wybitne stanowiska w waszyngtońskim „towarzystwie”.

Organizacja Town Hall objawia ostatnimi czasy tendencje radykalne, zdaniem izby, zbyt daleko idące. M. in. organizacja zaprosiła, jako prelegenta, Norma Thomasa, lidera amerykańskiej partii socjalistycznej.

Dobrowolnie skazany na milczenie

B. naczelny redaktor tygodnika wydawanego w Indiach „Beansali” postanowił wycofać się z życia politycznego i poświęcić się całkowicie kontemplacji.

Beansali postanowił zachowywać nieprzerwane milczenie. Ażby wytrwać w swym postanowieniu zaczął zysywać wargi drutem żelaznym, pozostawiając jedynie mały otwór, przez który zapomocą rurki będzie przyjmował pokarm.

Samobójstwo b. c. k. admirała

W Bydgoszczy odebrał sobie życie wystrzałem z pistoletu Napoleon Wawel de Wawelburg, admirał b. floty austriacko-węgierskiej. Przyczyną zamachu samobójczego 70-letniego starca było zniechęcenie do życia.

Nie przepłacać za chleb!

Cechy piekarskie rozesłały swym członkom nowy cennik, zawierający podwyżkę cen pieczywa w Warszawie, bez aprobaty władz administracyjnych, które nie widzą słuszności takiej podwyżki w okresie ogólnego potaniaenia artykułów pierwszej potrzeby.

Mieszkańcy Warszawy nie powinni więc przepłacać za pieczywo, które nadal kosztować ma 4 gr. za bułkę i 30 gr. za kg. chleba pyłowego w detalu.

Płatnicy odetchną przez 4 dni

Egzekucje i licytacje przeprowadzane przez władze skarbowe, będą zawieszane w poniedziałek, dn. 24 b. m. z powodu przypadającej Wigilii świąt Bożego Narodzenia. W ten sposób czynności egzekucyjne ulegną przerwie od 23 do 27 grudnia.

Z warszawskiej Rady Zawodowej

W dniu 10 b. m. odbyło się plenarne posiedzenie Wydziału Warszawskiej Rady Zawodowej. Wśród obfitego porządku dziennego, główniejszymi momentami były obrady nad przygotowywaną Naradą Robotniczą, której termin przewidziany jest na 13 stycznia r. 1935. przyjęcie trzech nowych Oddziałów do Rady Zawodowej, oraz sprawy organizacyjne Rady.

Na temże posiedzeniu zapadła uchwała, mająca na celu nawiązanie ściślejszego kontaktu między Wydziałem Rady Zawodowej, a Związkami Zawodowymi i ogółem robotników, zorganizowanych w tych Związkach.

W tym celu członkowie Wydziału Rady będą uczestniczyć w ogólnych zgromadzeniach związkowych, oraz w posiedzeniach zarządów Oddziałów, o ile te zgłoszą na piśmie życzenia o przybycie delegata Rady. Życzenia takie winny być zgłaszane przynajmniej na tydzień naprzód. Również Rada Zawodowa udzielać będzie doradczych porad wszystkim tym, którzy mają trudności organizacyjne do przewyciężenia, albo mają chęć zorganizowania Oddziału jeszcze nieistniejącego lub t. p.

Sekretariat Rady czynny jest w godzinach 10 — 15 każdego dnia.

Wśród nowych książek

Zespół literacki „Przedmieście”. „Pierwszy Maja”. Warszawa, „R6”, 1934 str. 295.

W programowej przedmowie, poprzedzającej wydany rok temu pierwszy tom prac Zespołu „Przedmieście”, p. Halina Kraheńska, tłumaczka ideologii tej grupy literackiej, tak określała najważniejszą jej zadania: „skierowanie refleksora uwagi i talentu na elementy życia proletariackiego w Polsce”. „szczególne uwzględnienie w procesie tworzenia artystycznego tragicznej postawy bezrobotnego proletariatu...”. Odgrządzając się stanowczo od „literatury mieszczańskiej”, zespół „Przedmieście”, pragnął wprowadzić „na pole uwagi artystycznej społeczeństwa człowieka pracy i przyszłego twórcę lepszych form życia zbiorowego”, a te zamiary uośmiawiane były z planem budowania podstawy polskiej literatury proletariackiej.

Mimo te szumne zapowiedzi, brak było odrazu Zespołowi — co z różnych stron podkreślano — szczerego, wyrazistego i jednolitego — ideowego oblicza, dlatego też światło programowego „reflektora” okazało się słabe i zamglone. O wewnętrznych rozbieżnościach i nie-

skoordynowaniu Zespołu świadczy choćby niezmiernie płynny jego stan personalny, co ostatnio znalazło m. in. wyraz w ustąpieniu p. Kraheńskiej, inicjatorki i protektorki Zespołu.

Wydany obecnie p. t. „Pierwszy Maja” tom drugi prac Zespołu nie jest bynajmniej dowodem ani jego postępów artystycznych, ani też oznaką krystalizującej się i kłępowej samowiedzy ideowej. Eliminując osoby Zofii Nałkowskiej i Heleny Boguszewskiej, których przynależność do „Przedmieścia” wydaje mi się czemś zgola luźnym i formalnym, a z artystycznego punktu widzenia mało uzasadnionym (pokrewieństwa tematyczne nie mogą przesądzać o wspólności), — staniemy wobec kilkoosobowej grupy literackiej, o której bardzo niewiele powie dzieć można. Prawda, nie znajdziemy już w tomie drugim „Przedmieścia” rzeczy tak... kompromitujących, jak ów opis policyjnymi łzami zalewanego polskiego strajku w kopalni, zamieszczony w tomie pierwszym. Ale tak czy owak — obrazki, opowiadania i drobniaki, składające się na całość tomu drugiego, są to, z małymi wyjątkami, tylko próby i próbki o skromnej naogół wartości, Ostrem a sub-

telnym konturem rysowany fragment Nałkowskiej, ciepłością i gorącością zaprawny obrazek Boguszewskiej, ukazujący „filantropię” na gorącym uczynku, nie złe studia Wład. Kowalskiego z dziedzińca nędzy wiedeńskiej wreszcie żywe w barwie i ruchu fotografie „Konwistadorów z ulicy Bonifraterskiej” Alfreda Degala — oto chyba wszystko, co zasługuje w tym wypadku na wymienienie.

Wrażenie całości jest mniej więcej takie, jakie sprawia wstępny obrazek Jerzego Kornackiego. Zaczyna się to od bardzo złośliwej i udanej parodji pierwowzoru pochodzącego z jakiegoś Z. Z. Z-u czy B. B. S-u, kończy zaś — mocno niewyraźna pointą z żądaniem... antysocjalistycznych insynuacji. O! bo trzeba powiedzieć, że w utworach pisarzy „Przedmieścia” zdarzają się akcenty bardzo „radykalne”, choć przeważnie trochę zawoalowane i tajemnicze. Jeśli się nie myli, jest to rodzaj „radykalizmu” niezorganizowanego, rozproszonego i nawskroś — indywidualistycznego. Taki „radykalizm”, trzymający się zdala od zbiorowego wysiłku, nie wadzi nikomu i — dlatego we wszelkich okolicznościach i warunkach może być tolerowany.

Bolesław Dudziński.

